

CZĘŚĆ III. EFEKTY EKOLOGICZNE UZYSKANE W WYNIKU DZIAŁALNOŚCI WIOŚ WE WROCŁAWIU

Państwowa Inspekcja Ochrony Środowiska utworzona została w 1980 r. Nie była wyposażona w instrumenty prawne, które pozwalałyby w wystarczającym stopniu stymulować proekologiczne zachowania podmiotów gospodarczych. Ówczesna Inspekcja posiadała jedynie prawo do wydawania zarządzeń pokontrolnych i kierowania wystąpień do organów nadzorujących kontrolowane jednostki.

Obecnie Inspekcja jest organem, który poprzez właściwe wykorzystywanie swoich kompetencji może zapewnić pożądany kierunek działania podmiotów korzystających ze środowiska. Od 1 stycznia 1999 r. zadania Inspekcji Ochrony Środowiska, wojewódzki inspektor ochrony środowiska wykonuje w imieniu wojewody.

Obowiązkiem wojewody jako przedstawiciela Rządu jest dbałość o właściwy rozwój województwa, a wojewódzki inspektor ochrony środowiska wykonując swoje obowiązki winien wspomagać wojewodę w realizacji zadań i dlatego, będąc organem kontroli przestrzegania prawa ekologicznego, musi funkcjonować w taki sposób, aby nie dopuszczać do działań zagrażających środowisku, a jednocześnie nie doprowadzać do upadłości podmiotów gospodarczych. Tą zasadą jako naczelną dewizą kieruje się Dolnośląski Wojewódzki Inspektor Ochrony Środowiska. Jej podporządkowane są wszystkie działania związane z realizacją obowiązków przez Wojewódzki Inspektorat Ochrony Środowiska we Wrocławiu.

Dla osiągnięcia zakładanych rezultatów i zapewnienia wysokiego poziomu funkcjonowania jednostki w Inspektoracie wdrażany jest system jakości, którego formalnym potwierdzeniem będzie uzyskanie certyfikatu dla jednostek kontrolujących.

Przyjęcie takich reguł wymusiło zmianę podejścia do kontrolowanych jednostek i posługiwanie się środkami nie mającymi wyraźnego umocowania w prawie. Do nich należą:

- odpowiednia edukacja ekologiczna podmiotów oddziaływujących na środowisko,
- udzielanie przedsiębiorstwom wszelkiej możliwej pomocy w spełnianiu zaostrzonych wymagań ochrony środowiska,
- wskazywanie sposobów zmniejszenia presji na środowisko i redukcji obciążeń,
- informowanie o korzyściach, w tym ekonomicznych wynikających z przestrzegania wymogów ochrony środowiska,
- promowanie zachowań proekologicznych między innymi w opracowywanych publikacjach.

Wyjątkowe znaczenie ma edukacja ekologiczna, która jest niezbędnym czynnikiem zmiany poglądów

i dalszego właściwego postępowania przy przekształcaniu środowiska w sposób zgodny z prawami natury.

Rozwój gospodarczy oraz wyzwania wynikające z akcesji do Unii Europejskiej spowodowały zmianę postępowania podmiotów gospodarczych. Coraz rzadziej można zaobserwować bierne oczekiwanie na rozwiązanie problemów ekologicznych. Dostrzeganie szans lub zagrożeń związanych ze środowiskiem i aktywne podejście do zagadnień ekologicznych w ramach swojej działalności przyczyniły się do większego zainteresowania wykazywaniem starań o poprawę stanu środowiska i kontrolowania swojego wpływu na nie. Przedsiębiorcy w coraz większym stopniu dobrowolnie przeznaczają środki na inwestycje proekologiczne przekonani przez inspektorów, że przynoszą one wymierne korzyści ekonomiczne, gdyż oszczędności materiałowe, energii, paliw powodują między innymi obniżenie kosztów jednostkowych.

Dolnośląski Wojewódzki Inspektor Ochrony Środowiska wykorzystując środki o charakterze władczym stara się wpływać na motywację działających podmiotów. Do środków tych należą:

- zarządzenia pokontrolne do kierownika kontrolowanej jednostki organizacyjnej lub osoby fizycznej,
- decyzje administracyjne wymierzające karę pieniężną,
- decyzje administracyjne wstrzymujące działalność lub użytkowanie instalacji, powodującej naruszenie wymagań ochrony środowiska,
- decyzje administracyjne wyznaczające termin usunięcia naruszenia wymogów ochrony środowiska,
- decyzje administracyjne o zakazie produkcji, sprowadzania z zagranicy lub wprowadzania do obrotu produktów nie spełniających wymogów ochrony środowiska.

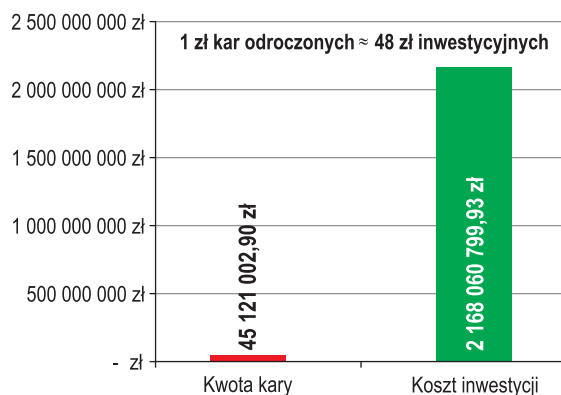
Szczególnie ważnym narzędziem dyscyplinującym są **kary pieniężne** stosowane wobec podmiotów naruszających wymogi ochrony środowiska. Nakładane są za działania wykraczające poza granice dozwolonego korzystania ze środowiska, a więc działania szczególnie szkodliwe. Winny zatem przymuszać do zachowań zgodnych z prawem bądź przyczyniać się do eliminowania z rynku jednostek negatywnie oddziaływujących na środowisko. Tę funkcję kar Dolnośląski Wojewódzki Inspektor Ochrony Środowiska skutecznie wykorzystywał stosując **instytucję ich odraczania**. Jedyńm sposobem uniknięcia płacenia kar było wykonywanie przedsięwzięć, które zapewniały usunięcie przyczyny jej ustalenia. Wówczas Wojewódzki Inspektor na okres realizacji przedsięwzięcia odraczał termin

płatności kary. W latach 2000-2004 przedmiotową procedurę zastosował wobec 291 użytkowników środowiska, obejmując odroczeniem i zaliczając w poczet kosztów inwestycji ochronnych kary o łącznej wysokości 45 121 002,90 zł. Efektem takiego działania były inwestycje o wartości 2 168 060 799,93 zł skutkujące redukcją zanieczyszczeń, a więc wpływające na poprawę stanu środowiska.

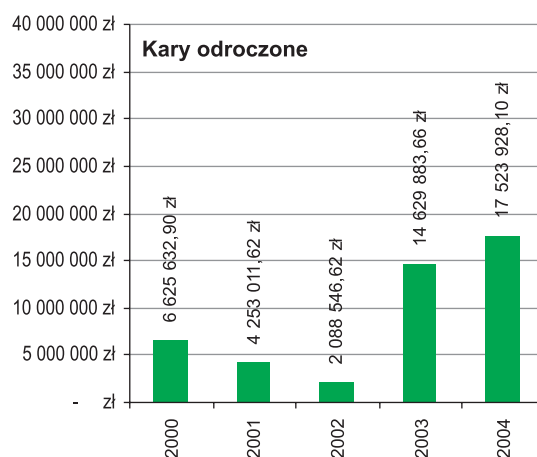
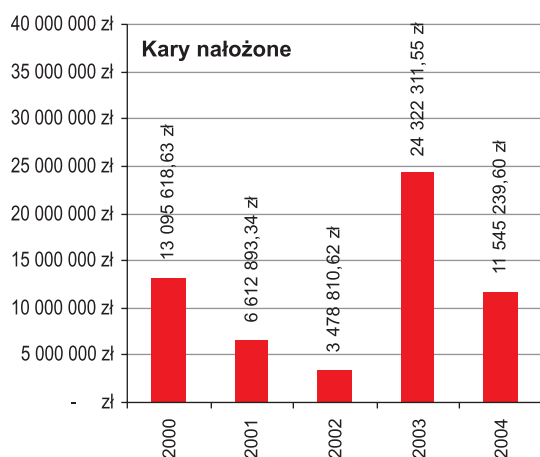
Z przeliczenia wynika, że 1 złotówka nałożonych, a następnie odroczonych i skompensowanych kar dała w rezultacie 48 zł środków inwestycyjnych wydatkowanych na zakup i montaż urządzeń ochronnych.

Mechanizm odraczania kar, a także przykłady wysokości odroczonej kary oraz nakładów poniesionych na realizację inwestycji proekologicznych w wybranych zakładach z terenu województwa dolnośląskiego ilustrują poniższe wykresy.

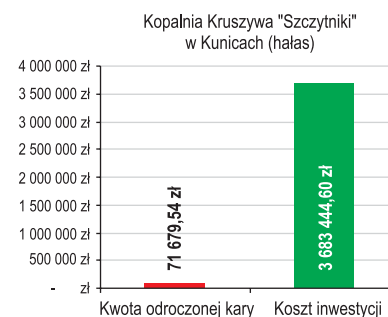
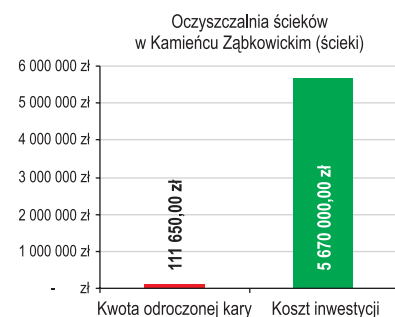
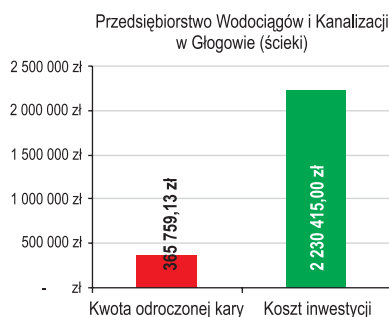
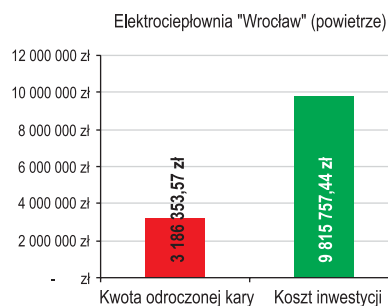
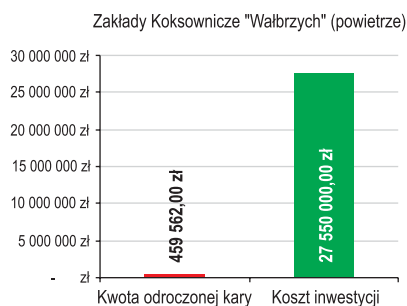
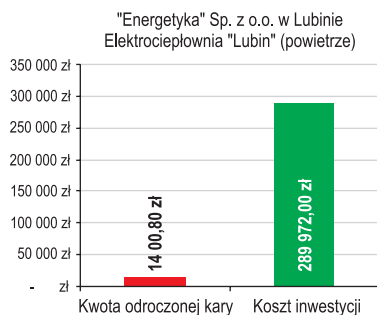
Wykres III.1. Łączna kwota odroczonej kary w porównaniu z kosztami poniesionymi na realizację inwestycji proekologicznych na terenie województwa dolnośląskiego w latach 2000-2004

Wykres III.2. Kary nałożone i odroczone w latach 2000-2004 na terenie województwa dolnośląskiego

Wykres III.3. Przykłady wysokości odroczonej kary oraz nakładów poniesionych na realizację inwestycji proekologicznych w wybranych zakładach z terenu województwa dolnośląskiego

Wojewódzki Inspektor posiada uprawnienie do wydawania decyzji wstrzymujących działalność, która prowadzona jest z naruszeniem wymogów ochrony środowiska. Oczywiście jest, że ze względów społeczno-gospodarczych wstrzymanie działalności winno nastąpić jedynie w szczególnych przypadkach. W związku z tym – w ramach prawem określonych – Wojewódzki Inspektor umożliwiał usunięcie naruszeń w terminach ustalonych z zainteresowanymi, a tym samym dawał szansę uniknięcia przerwania działalności.

W latach 2002-2004 wszczęto 87 postępowań w sprawie wstrzymania działalności lub użytkowania instalacji. Na wniosek zobowiązanych wydano 38 decyzji umożliwiających usunięcie naruszenia wymogów ochrony środowiska w wyznaczonym terminie.

Poza wykonywaniem kontroli, podstawowym zadaniem Wojewódzkiego Inspektoratu, jest wiarygodne zdiagnozowanie aktualnego stanu środowiska. Wypełniając obowiązki w tym zakresie Inspektorat prowadził badania monitoringowe i przedstawiał w raportach i komunikatach pełną informację o aktualnym stanie i zmianach stopnia zanieczyszczenia podstawowych komponentów środowiska. Dzięki dysponowaniu systemem pomiarów jakości środowiska, dostosowanym do wymogów unijnych i bardzo dobrej bazie laboratoryjnej pełniącej funkcje usługowe wobec systemu monitoringu, wyniki pomiarów są porównywalne z wynikami uzyskanymi przez kraje, z którymi województwo dolnośląskie graniczy, a Wojewódzki Inspektorat prowadzi zakrojoną na szeroką skalę współpracę.

Badania stanu środowiska, prowadzone przez Wojewódzki Inspektorat Ochrony Środowiska we Wrocławiu, pozwalają na ocenę stanu takich elementów środowiska jak: powietrze, rzeki, zbiorniki zaporowe, wody podziemne i gleby. Umożliwiają również identyfikację i ocenę zagrożeń środowiska powodowanych przez hałas komunikacyjny i przemysłowy oraz składowanie odpadów.

Szczegółowe informacje o jakości środowiska są udostępniane na stronie internetowej WIOŚ we Wrocławiu pod adresem: www.wroclaw.pios.gov.pl.

W niniejszym rozdziale przytoczono wybrane dane charakteryzujące jakość podstawowych komponentów środowiska i zadania, które wymagają rozwiązania w krótkim okresie czasu.

W naszym województwie szczególnie ważna jest kontrola jakości **powietrza**, ze względu na fakt, że województwo dolnośląskie klasyfikuje się w grupie województw wprowadzających do atmosfery największe ilości zanieczyszczeń. Według danych Głównego Urzędu Statystycznego w roku 2003 województwo zajmowało 3 miejsce w kraju ze względu na emisję zanieczyszczeń pyłowych i 6 miejsce ze względu na całkowitą emisję zanieczyszczeń gazowych z zakładów szczególnie uciążliwych.

Zmiany całkowitej emisji pyłów, dwutlenku siarki i tlenków azotu z terenu woj. dolnośląskiego w latach 1980-2003 (wg GUS) obrazują wykresy I.1.2 (strona 12). Zgodnie z danymi statystycznymi publikowanymi przez GUS w województwie dolnośląskim w latach 1990-2003 nastąpiło znaczne zmniejszenie emisji do powietrza:

- zanieczyszczeń pyłowych o ok. 92% (w Polsce: 88%),
- dwutlenku siarki o ok. 81% (w Polsce: 60%),
- tlenków azotu o ok. 65% (w Polsce: 45%).

W 2004 r. ocenę jakości powietrza przeprowadzono zgodnie z kryteriami ustalonymi w obowiązujących przepisach, tj. pod kątem ochrony zdrowia ludzi i ze względu na ochronę roślin.

Monitoring jakości powietrza prowadzony pod kątem ochrony roślin (stacje zlokalizowane poza obszarami zurbanizowanymi) wykazał:

- brak przekroczeń stężeń dopuszczalnych mierzonych zanieczyszczeń,
- niski poziom zanieczyszczenia powietrza dwutlenkiem siarki i tlenkami azotu,
- dość wysoki poziom ozonu, rosnący wraz z wysokością położenia stacji nad poziomem morza.

Monitoring jakości powietrza, w odniesieniu do kryterium ochrony zdrowia ludzi, prowadzony w 2004 r. wykazał:

- wysoki poziom zanieczyszczenia powietrza pyłem zawieszonym PM10 oraz benzo(a)pirenem,
- wzrastający poziom zanieczyszczenia powietrza dwutlenkiem azotu w miastach,
- niskie stężenia dwutlenku siarki i tlenku węgla na przeważającym obszarze województwa.

Decydujący wpływ na wysoki poziom zanieczyszczenia powietrza w miastach ma emisja z obiektów zaliczanych do sektora komunalno-bytowego: lokalnych kotłowni i palenisk domowych, wyposażonych w niskie emitery, zlokalizowanych często w centralnych i gęsto zabudowanych obszarach miast, a także emisja związana z ruchem samochodowym. W okresie zimowym na całym obszarze województwa rejestruje się wzrost poziomu zanieczyszczenia powietrza, głównie dwutlenkiem siarki, pyłem, benzo(a)pirenem.

Jakość powietrza na przeważającym obszarze województwa dolnośląskiego jest dobra pomimo występowania rejonów, gdzie stężenia określonych zanieczyszczeń utrzymują się na podwyższonym poziomie. Problemem wymagającym pilnego rozwiązania jest wysoki poziom pyłu zawieszonego PM10 w powietrzu na terenach miejskich. Na podstawie klasyfikacji stref województwa dolnośląskiego za rok 2004 **stwierdzono potrzebę opracowywania programów ochrony powietrza** ze względu na ochronę zdrowia dla:

- m. Wrocławia (p. grodzki/aglomeracja),
- m. Jeleniej Góry (p. grodzki),
- powiatu kłodzkiego,
- powiatu wałbrzyskiego.

W strefach tych stwierdzono przekroczenia dla:

- pyłu zawieszonego PM₁₀ (m. Wrocław i powiat kłodzki),
- dwutlenku siarki, dwutlenku azotu i tlenku węgla (m. Jelenia Góra),
- dwutlenku siarki (powiat wałbrzyski).

Województwo dolnośląskie jest jednym z uboższych w **zasoby wodne** obszarów kraju, w związku z czym konieczne jest właściwe gospodarowanie nimi, jak również ich ochrona przed zanieczyszczeniem.

Ilość wody pobieranej z ujęć powierzchniowych i podziemnych dla potrzeb ludności i przemysłu od początku lat 90-tych systematycznie malała. W ostatnich latach obserwuje się zahamowanie tendencji spadkowej i pobór wody utrzymuje się na zbliżonym poziomie z niewielką tendencją wzrostową. Zmiany ilości wody pobieranej na cele eksploatacji sieci wodociągowej i zużycia wody na potrzeby ludności, a także zmiany poboru i zużycia wody na potrzeby przemysłu w województwie dolnośląskim w latach 1980-2003 przedstawiono na wykresach I.2.1 (strona 73) i I.2.3 (strona 75). Wraz ze zmianami w ilości wytwarzanych i odprowadzanych ścieków, obserwuje się również zmiany w liczbie i strukturze oczyszczalni ścieków komunalnych. Zmiany ilości ścieków komunalnych i przemysłowych oraz ilości oczyszczalni obrazują wykresy I.2.2 (strona 74) i I.2.4 (strona 75).

Przyczyną mniejszego w ostatnich latach poboru wód, a w związku z tym i mniejszej ilości odprowadzanych ścieków było wprowadzanie mierników pomiaru zużycia wody i wysokie opłaty za wodę i odprowadzanie ścieków. Spowodowało to oszczędne gospodarowanie wodą zarówno przez odbiorców indywidualnych, jak i zbiorowych.

Od 2004 r. prowadzona jest na terenie Dolnego Śląska modernizacja systemu monitoringu wód powierzchniowych zgodnie z Ramową Dyrektywą Wodną.

W wyniku przeprowadzonej oceny diagnostycznej nie stwierdzono na terenie województwa punktów, w których znajdowałyby się wody o bardzo dobrej jakości (klasa I). Jedynie w punktach usytuowanych na źródłowych odcinkach rzek górskich, o niewielkim oddziaływaniu antropogenicznym, odnotowano wody dobrej jakości (klasa II).

Procentowy udział poszczególnych punktów w klasyfikacji czystości rzek Dolnego Śląska ilustruje wykres I.2.53 (strona 132). W 48% badanych punktów stwierdzono wody zadowalającej jakości (klasa III), co w pełni charakteryzuje ogólny stan jakości rzek dolnośląskich. W pozostałych punktach pomiarowo-kontrolnych odnotowano wody niezadowalającej lub wręcz złej jakości. Wody niezadowalającej jakości stwierdzono głównie na rzekach: Odra, Kwisa i Nysa Łużycka, oraz w znacznej części na Baryczy i Bystrzycy. Wody złej jakości odnotowano w zlewni Bystrzycy.

Analiza trendów zachodzących w stanie jakości rzek na przykładzie podstawowych wskaźników zanieczyszczenia potwierdza stabilny poziom zanieczyszczeń w wodach i tendencję do powolnego, lecz dalszego obniżania się ich wartości. Charakterystykę zmian w stanie czystości rzek województwa dolnośląskiego przedstawiono na stronie 133.

Klimat akustyczny środowiska kształtowany jest przez przemysł oraz środki transportu i komunikacji. Hałas emitowany przez zakłady usługowe i produkcyjne ma charakter lokalny i stanowi procentowo niewielki odsetek w ogólnej liczbie osób zagrożonych hałasem. Zdecydowanie bardziej uciążliwy jest hałas drogowy, który od lat wzrasta w wyniku gwałtownego rozwoju motoryzacji.

Na podstawie przeprowadzonych badań stwierdzono, że mniejsze miejscowości tj. Trzebnica, Żmigród, Prusice, Syców, Bolesławiec częściowo wyeliminowały problem ruchu tranzytowego przebiegającego przez centralne części miast, poprzez wybudowanie obwodnic dla tych miejscowości. Również Wałbrzych, Legnica i Jelenia Góra realizują rozbudowę istniejących odcinków obwodnic miejskich. Największe problemy związane z uciążliwością akustyczną zauważa się we Wrocławiu. Praktycznie jedynym działaniem skutkującym dotrzymaniem wymagań w zakresie dopuszczalnych poziomów hałasu, powinna tu być kompleksowa ingerencja w cały system komunikacyjny miasta.

W najbliższych latach bezwzględnie konieczna jest zarówno w Polsce, jak i w województwie dolnośląskim zmiana istniejących **systemów gospodarowania odpadami**, często o nieefektywnych i przestarzałych rozwiązaniach technicznych i organizacyjnych.

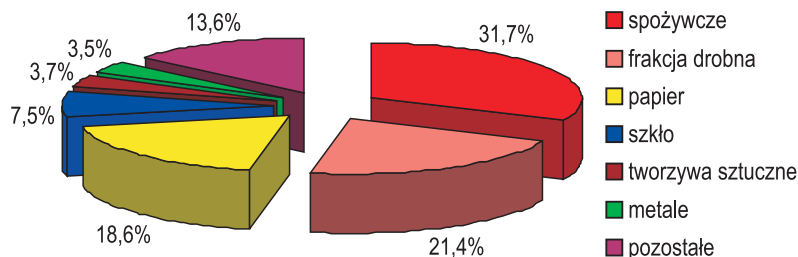
Wg danych GUS Dolny Śląsk zamieszkuje 2 907 337 osób. Oznacza to, iż każdy mieszkaniec naszego województwa w swoim gospodarstwie domowym wytworzył w 2003 r. średnio 319 kg odpadów komunalnych (w krajach europejskich średnio 360-620 kg). Szacuje się, iż w ciągu najbliższych lat ilość odpadów komunalnych znacznie wzrośnie.

Z odpadów komunalnych w 2003 r. w województwie dolnośląskim wyselekcjonowano ok. 0,5% surowców wtórnych:

- makulatury: 0,2% (w Polsce: 0,4%),
- szkła: 0,1% (w Polsce: 0,5%),
- metali: 0,02% (w Polsce: 0,15),
- tworzyw sztucznych: 0,1% (w Polsce: 0,2%).

Przy prawidłowym postępowaniu z odpadami można byłoby zagospodarować nawet 35% wyselekcjonowanych odpadów.

Pozytywnym przykładem w tym zakresie na terenie województwa są gminy: Wrocław, Jelenia Góra, Kąty Wrocławskie, Oława, Kłodzko, Lubań, Lwówek Śląski, Zgorzelec, Trzebnica i Milicz.

Wykres III.4. Struktura odpadów komunalnych

Przy stale wzrastającej produkcji odpadów komunalnych i niewystarczającym stopniu segregacji odpadów, składowiska odpadów w szybkim tempie wypełniają się. Pojemność istniejących składowisk jest na wyczerpaniu. Należy myśleć o innych sposobach zagospodarowania odpadów (utyliczacja termiczna, kompostowanie).

W świetle prowadzonych działań kontrolnych i monitoringowych WIOŚ, należy stwierdzić, że przedsięwzięcia zrealizowane zwłaszcza przez zakłady o największej uciążliwości dla środowiska w skali województwa doprowadziły do poprawy stanu środowiska poprzez:

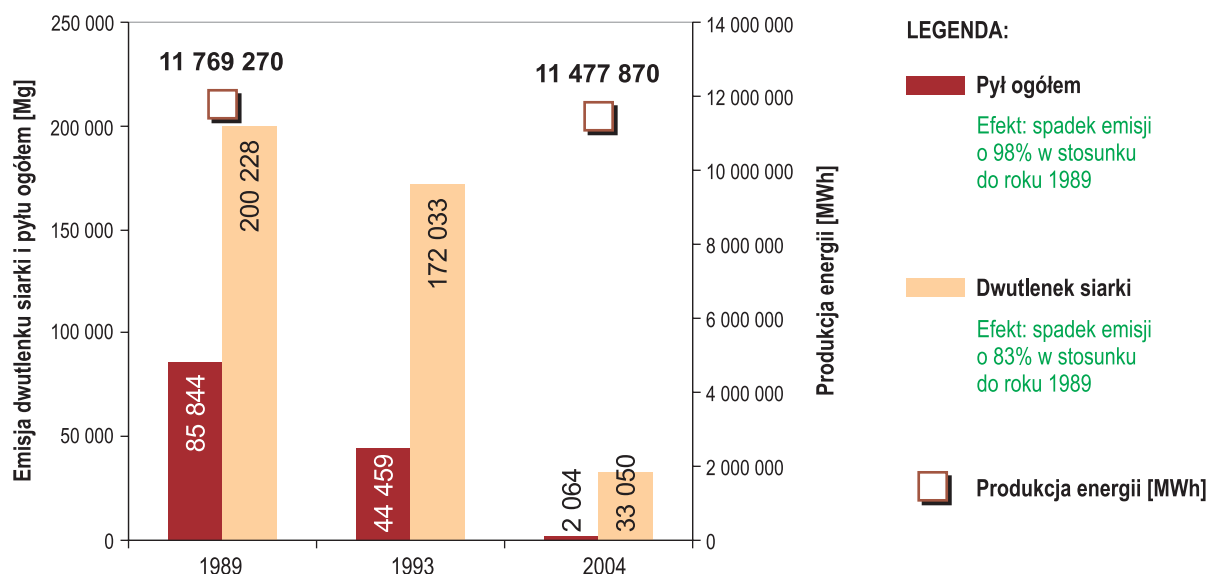
- zmniejszenie emisji zanieczyszczeń do powietrza zwłaszcza dwutlenku siarki i pyłów,
- zmniejszenie ładunku zanieczyszczeń odprowadzanych w ściekach,
- ograniczanie ilości wytwarzanych odpadów, czy nawet ich całkowite wyeliminowanie,
- zwiększenie stopnia redukcji substancji biogenych (związków azotu i fosforu) w ściekach komunalnych, a tym samym zmniejszenie ładunku tych substancji odprowadzanych do wód powierzchniowych,
- eliminację emisji lotnych związków organicznych do powietrza w wyniku zastępowania paliwa

stałego w kotłowniach zakładowych paliwem ekologicznym (olej opałowy, gaz ziemny) oraz wprowadzania na coraz większą skalę lakierów proszkowych lub wodnych.

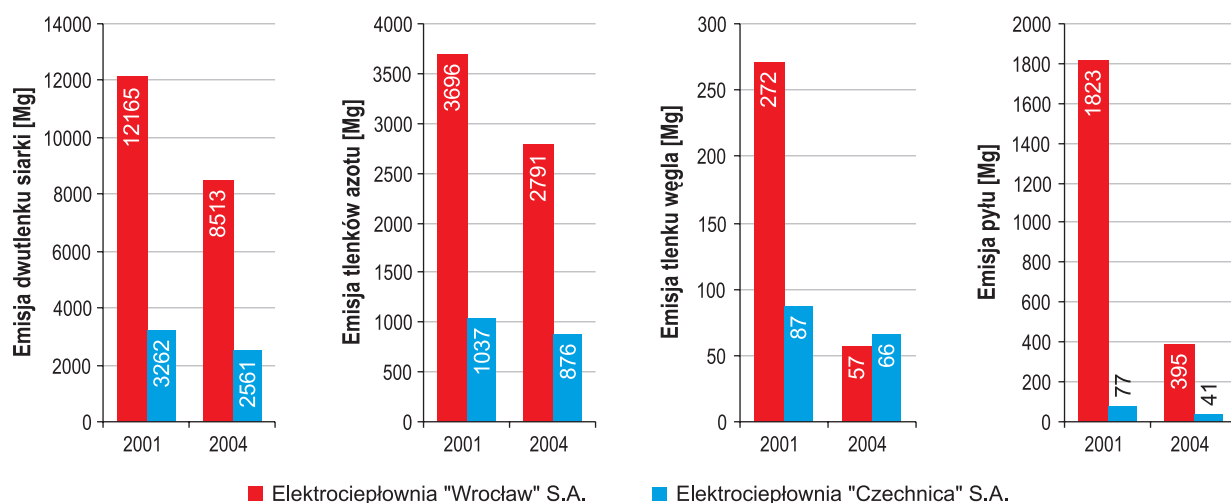
Poprawa stanu poszczególnych komponentów środowiska na terenie województwa dolnośląskiego jest przede wszystkim rezultatem:

- modernizacji BOT Elektrowni „Turów” S.A. w Bogatyni polegającej między innymi na wymianie 6 kotłów pyłowych na kotły fluidalne i wyposażeniu 3 kotłów pyłowych w instalacje do odsiarczania spalin,
- ograniczenia emisji substancji z Elektrociepłowni „Wrocław” i Elektrociepłowni „Czechnica” Zespołu Elektrociepłowni Wrocławskich „Kogeneracja” S.A. we Wrocławiu,
- wybudowania przez Kopalnię Węgla Brunatnego „Turów” S.A. w Bogatyni dwóch oczyszczalni mechaniczno-chemicznych i zaprzestania odprowadzania zanieczyszczonych wód kopalnianych do rzeki Miedzianki,
- modernizacji technologii przerobu materiałów ołowionośnych na Wydziale Ołowiu w KGHM Polska Miedź S.A. Hucie Miedzi Głogów I, co przyczyniło się do znacznego ograniczenia emisji zanieczyszczeń pyłowych (metali w pyłe) i gazowych,

Wykres III.5. Zmiany emisji dwutlenku siarki i pyłu ogółem w latach 1989, 1993 i 2004 w Elektrowni „Turów” S.A. w Bogatyni

Wykres III.6. Zmiany emisji dwutlenku siarki, tlenków azotu, tlenku węgla i pyłu w latach 2001 i 2004 w Elektrociepłowni "Wrocław" i Elektrociepłowni "Czechnica" Zespołu Elektrociepłowni Wrocławskich "Kogeneracja" S.A. we Wrocławiu

- modernizacji pieca obrotowego do wytopu cynku wraz z instalacją odpylania co ograniczyło emisję pyłów i metali w pyłe (zmniejszenie stężenia pyłu na wyjściu 1 mg/m³) w Instytucie Metali Nieżelaznych Oddział w Legnicy,

- wybudowania nowoczesnej stacji przeróbki osadów komunalnych i zlikwidowania wylewiska osadów komunalnych tzw. Diablej Góry w Jędrzychowicach,

- wybudowania gminnej stacji przeróbki osadów ściekowych, dla osadów z oczyszczalni komunalnej w Bogatyni i w Sienawce,

- realizacji stacji odwadniania i higienizacji osadów ściekowych w oczyszczalni ścieków w Strzegomiu,

- wybudowania przez Gminę Węgliniec kanalizacji sanitarnej. Przedsięwzięcie umożliwiło włączenie ścieków z rejonu węzła kolejowego PKP w Węglińcu oraz zaprzestanie odprowadzania nieoczyszczonych ścieków na tereny leśne,

- rozbudowy i modernizacji oczyszczalni komunalnej w Mysłakowicach w ramach „Karkonoskiego Systemu Kanalizacji Sanitarnej”, który obejmuje porządkowanie gospodarki ściekowej na terenie gminy Mysłakowice, Podgórzyn i Karpacz,

- wykonania na Wydziale Ołowiu w KGHM Polska Miedź S.A. Hucie Miedzi Głogów I instalacji do usuwania związków arsenu ze ścieków kwaśnych, co spowodowało zmniejszenie stężenia arsenu w odprowadzanych ściekach,

- modernizacji i przebudowy komunalnej oczyszczalni ścieków w Polkowicach polegającej na całkowitej zmianie technologii oczyszczania ścieków, co spowodowało ograniczenie zanieczyszczeń w odprowadzanych ściekach.

Obecny stan środowiska osiągnięty między innymi w wyniku wymienionych inwestycji utrzymuje się

na dobrym poziomie, zwłaszcza w zakresie takich elementów środowiska jak powietrze, wody powierzchniowe i podziemne. Nadal problemem pozostaje ponadnormatywny hałas komunikacyjny oraz gospodarka odpadami. Dalszą poprawę stanu środowiska można osiągnąć, ale wymaga to ogromnych nakładów finansowych. Według ekspertów unijnych korzyści, jakie odniosłoby województwo, byłyby jednak kilkukrotnie wyższe, wynikające zwłaszcza ze zmniejszenia kosztów leczenia ludzi, remontowania budynków, zwiększenia plonów, czy obniżenia kosztów rewitalizacji lasów.

Do Wojewódzkiego Inspektoratu powołanego przede wszystkim do wypełniania w imieniu Wojewody Dolnośląskiego funkcji kontrolnych w zakresie przestrzegania i stosowania przepisów o ochronie środowiska należy wskazywanie problemów ekologicznych występujących na obszarze województwa. Inspektorat efektywnie wykorzystywał wyniki badań do działań kontrolnych, a ustalenia z kontroli do wskazywania zakresu i częstotliwości badań monitoringowych. Przyczynia się to do wczesnego ostrzegania przed zagrożeniami w sytuacjach kryzysowych i określenia zadań, które winny być potraktowane w sposób priorytetowy.

Wojewódzki Inspektorat do zadań, które wymagają pilnego rozwiązania zalicza:

- zmianę sposobów gospodarowania odpadami zwłaszcza komunalnymi (segregowanie i gospodarcze wykorzystanie wyselekcjonowanych odpadów),
- rozbudowę sieci kanalizacyjnych wraz z dostosowaniem stopnia oczyszczania ścieków do obowiązujących wymogów,
- gospodarcze wykorzystanie osadów ściekowych,
- unieszkodliwianie odpadów szpitalnych,

- likwidację „dzikich” wysypisk,
- zmniejszenie uciążliwości związanych z hałasem komunikacyjnym,
- redukcję „niskiej” emisji,
- ograniczenie uciążliwości związanych z zanieczyszczeniami pochodzenia rolniczego, powodującymi eutrofizację wód.

Znaczącą rolę w przyczynianiu się do likwidowania problemów ekologicznych i powstających na ich tle konfliktów Wojewódzki Inspektorat pełni współdziałając z innymi organami realizującymi zadania w zakresie ochrony środowiska, w szczególności przez udzielanie pomocy organom samorządu terytorialnego w realizacji ich zadań kontrolnych.

Z uwagi na pozycję województwa dolnośląskiego w skali kraju, jak też jego szczególne położenie w rejonie przygranicznym, zadania Inspekcji wykonywane przez Wojewódzki Inspektorat Ochrony Środowiska we Wrocławiu znacznie przekraczają zadania realizowane przez pozostałe inspektoraty. Inspektorat we Wrocławiu między innymi prowadzi współpracę międzynarodową w ramach polsko-czesko-niemieckiego systemu monitoringu powietrza. Uczestniczy w pracach Polsko-Niemieckich Grup Roboczych ds. Ochrony Wód Granicznych W-2 i W-3 i z Republiką Czeską w ramach grupy OPZ. Wykonuje również zadania związane z zakrojoną na szeroką skalę współpracą z administracją regionów: Alzacji, Północnej Nadrenii-Westfalii, Saksonii i Dolnej Saksonii. Bierze udział w pracach polsko-niemieckiej komisji ds. wdrożenia konwencji EKG ONZ dotyczącej transgranicznych skutków awarii przemysłowych. Uczestniczy także we współpracy z Europejską Agencją Środowiska poprzez pozyskiwanie i przekazywanie danych o zanieczyszczeniu powietrza i wód do europejskich sieci EUROAIRNET i EUROWATERNET. WIOŚ we Wrocławiu prowadzi również szeroko zakrojoną współpracę w zakresie porównań międzylaboratoryjnych, w tym między innymi z niemiecką firmą Eurofine GfA Gesellschaft für Arbeitsplatz und Umweltanalytik mbH z Münster i Straach w zakresie oznaczania dioksyn i furanów.

Dzięki uczestnictwu Wojewódzkiego Inspektoratu Ochrony Środowiska we Wrocławiu w Projekcie Phare 2001 PL0105.06 „Systemy oceny jakości powietrza – faza II” oraz pozyskaniu środków finansowych z rezerwy celowej, z Narodowego Funduszu Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej i z Gminnego Funduszu Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej miasta Wrocławia, możliwa była modernizacja i rozbudowa istniejącego systemu automatycznych pomiarów jakości powietrza w województwie dolnośląskim.

Obecnie Projekt Phare 2001 PL0105.06 znajduje się na etapie końcowym – trwają prace wdrożeniowe zmodernizowanego systemu pomiarów automatycznych w województwie. W 2005 r. dane ze wszystkich stacji pomiarowych gromadzone są w Centrum Zbierania Danych (CAS) znajdującym się w siedzibie WIOŚ we Wrocławiu, następnie będą one archiwizowane, przetwarzane i udostępniane społeczeństwu poprzez publikowanie w internecie oraz w formie komunikatów i raportów.

Po raz pierwszy od momentu wprowadzenia nowych unormowań prawnych przeprowadzone zostały dla Dolnego Śląska kompleksowe oceny jakości wód powierzchniowych, uwzględniające różne aspekty użytkowania i przeznaczenia wód: od ogólnej diagnostycznej oceny jakości wód poprzez ocenę wód wrażliwych na zanieczyszczenie związkami azotu pochodzącymi ze źródeł rolniczych, ocenę jakości wód przeznaczonych do bytowania ryb po ocenę jakości wód, które są lub mogą być wykorzystywane do zaopatrzenia ludności w wodę do spożycia. W kolejnych latach badania te będą w miarę możliwości kontynuowane i stanowić będą podstawę do dalszych analiz stanu jakości wód i wprowadzenia ewentualnych badań operacyjnych. Następować będzie również rozszerzanie zakresu badawczego poszczególnych sieci monitoringowych, tak aby zgodnie z założeniami Ramowej Dyrektywy Wodnej, możliwa była pełna ocena stanu ekologicznego wód, ze szczególnym uwzględnieniem czynników biologicznych, odzwierciedlających w najpełniejszy sposób zmiany zachodzące w środowisku wodnym.